

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՈՂՋՈՒՅՆԻ ԵՎ ՕՐՀՆՈՒԹՅԱՆ ԽՈՍՔԸ ՀԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ 90-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՅԻՆ ՆՎԻՐՎԱԾ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ

(Երևան, 20 ապրիլի 2005 թ.)

Մեծարգո Նախագահ Հայաստանի Հանրապետության,
Համաժողովի պարվարժան մասնակիցներ և հյուրեր.

Ողջունում ենք Ձեզ Հայոց ցեղասպանության 90-ամյա տարելիցին նվիրված միջազգային այս համաժողովի առիթով և բերում օրհնություն համայն հայոց հոգևոր կենտրոն Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնից:

Մեր ժողովրդի համար այսօր մեծ միևնույնություն է, որ փասնամյակներ անց միջազգային հանրության ուշադրության կենտրոնում է 20-րդ դարասկզբին Օսմանյան Թուրքիայում իրականացված Հայկական ցեղասպանությունը, որը բազմաթիվ փորձություններ տեսած մեր ժողովրդի պարմության ամենաողբերգական էջն է:

Քաղաքակրթության առաջընթացի, լուսավորության դարում մեր ժողովուրդը հույս ուներ գրնել անձի ապահովություն, մարդկային իրավունքի պաշտպանություն և խաղաղ ու սրբեղծագործ կյանքի պայմաններ, բայց բնաջնջվեց Թուրքիայի փարածքում գրնվող իր պարմական Հայրենիքի մեծագույն հարվածի վրա և թուրքական կայսրության հայաշար բնակավայրերում: Կազմակերպված կոտորածներն ու փարագրությունը վերածվեցին մահվան նախճիրի. ինչ չէր հասցնում սուրբ, ավարտում էին սովն ու համաճարակները: Փաստական վկայությունների պակաս չեն զգում այս իրադարձությունների ուսումնասիրությունները: Այսօր մի շարք պետությունների կողմից Հայոց ցեղասպանության ճանաչումն ու դարապարտումը, իբրև մարդկության դեմ գործված մեծագույն ոճիր, վստահություն է ներշնչում Մեզ, որ այն պիտի գրնի համընդհանուր ճանաչում ու արդար գնահատական:

Հայ ժողովրդի համար Ցեղասպանության մեծագույն աղետով սկսված 20-րդ դարը մարդկության պարմության մեջ մնաց իբրև երկու համաշխարհային պարերազմների դար: Նույն այն մարածողությամբ, որով կազմակերպվեցին սոսկալի, վայրագ ջարդերը հայերի, ծնունդ առան համակենտրոնացման ճամբարներն ու զազախցիկները: Նոր դար է սկսվում և պիտի սկսվի նոր մարածողությամբ՝ բռնությունն ու ոճիրը մերժող և մարդասիրական արժեքները հաստատող: Դար, որի մեջ, ինչպես սաղմոսերգուն է ցանկանալով ցանկանում՝ ողորմությունն ու ճշմարտությունը հանդիպեն և արդարությունն ու խաղաղությունը համբուրվեն: Մենք՝ մարդիկ, պիտի կերտենք այդ դարը: Պարմությունը վկայում է, որ ավերներից սովորաբար ավելի հեշտ վերականգնվում են քաղաքները, բարեփոխվում են կյանքի պայմանները, քան փոխվում են մարդկանց հոգեբանությունն ու մարածողությունը, կյանքի բարոյական չափորոշիչները, որոնք և են իրական երաշխիքները առաջընթացի և հույսը՝ գալիքի: Թուրքիայի համար նույնպես Հայոց ցեղասպանության ճանաչումը պիտի

դառնար մարդկային իրավանց և ժողովրդավարության իրական նվաճում, առանց որի Թուրքիան պիտի դժվարանա կառուցել ազատ, արժանապատիվ ու երջանիկ կյանք:

Միերկիներ, բոլոր ժամանակների գերագույն ձգտումն ու նպատակը, գերագույն ջանքը պիտի լինի, որպեսզի հաղթանակող մնան մարդասիրությունը, իրավունքն ու արդարությունը՝ ընդդեմ արելության ու թշնամության, անարեկչության ու սպարերազմի և այլ չարիքների, որոնք տեղ ունեն արդի մեր իրականության մեջ, դարի մարտահրավերներն են մարդկության առջև ծառացած:

Միջազգային ներկայացուցչական այս համաժողովը նույնպես կոչված է մեր ժամանակի մարտահրավերներին անդրադառնալու: Հայոց ցեղասպանության 90-ամյակի հիշատակումը սոսկ առիթ չէ, այլ նաև՝ հրամայական՝ այս առումով: Մեր մաղթանքն է, որ համաժողովը իր նպատակը բերի ավելի լավ, ավելի բարեգործ աշխարհ ունենալու մարդկության հույսերի ու ձգտումների մարմնավորման գործընթացներում:

Մեր գնահատանքն ենք բերում հավաքի կազմակերպիչներին և Ձեզ բոլորիդ և ամենայն հաջողություններ մաղթում համաժողովի աշխատանքներին:

Թող Տերը օրհնի մեզ և օրհնի խաղաղության ու արդարության ու ազգերի միջև եղբայրության ճանապարհները:

Աղոթք և օրհնություն մեկ ու կես միլիոն անմեղ զոհերի հիշատակին:

Աստված ողորմությունը, շնորհն ու սերը թող լինի աշխարհի և մեզ հետ: Ամեն: